

Bijlage: Diepgaande Evaluatie per afvalstroom

Restafval

Restafval is dat deel van het afval dat overblijft nadat alle stromen die gerecycled kunnen worden aan de bron gescheiden worden. Het bestaat uit huishoudelijk fijn restafval (afval dat in de minicontainer of in een zak past) en huishoudelijk grof afval (dat wordt ingeleverd op de milieustraat).

Het restafval wordt in de gemeente Vught ingezameld in minicontainers die 1x per 4 weken worden geleegd in de laagbouw. De inwoners van de hoogbouw kunnen zakken aanbieden in verzamelcontainers in de omgeving van hun appartement.

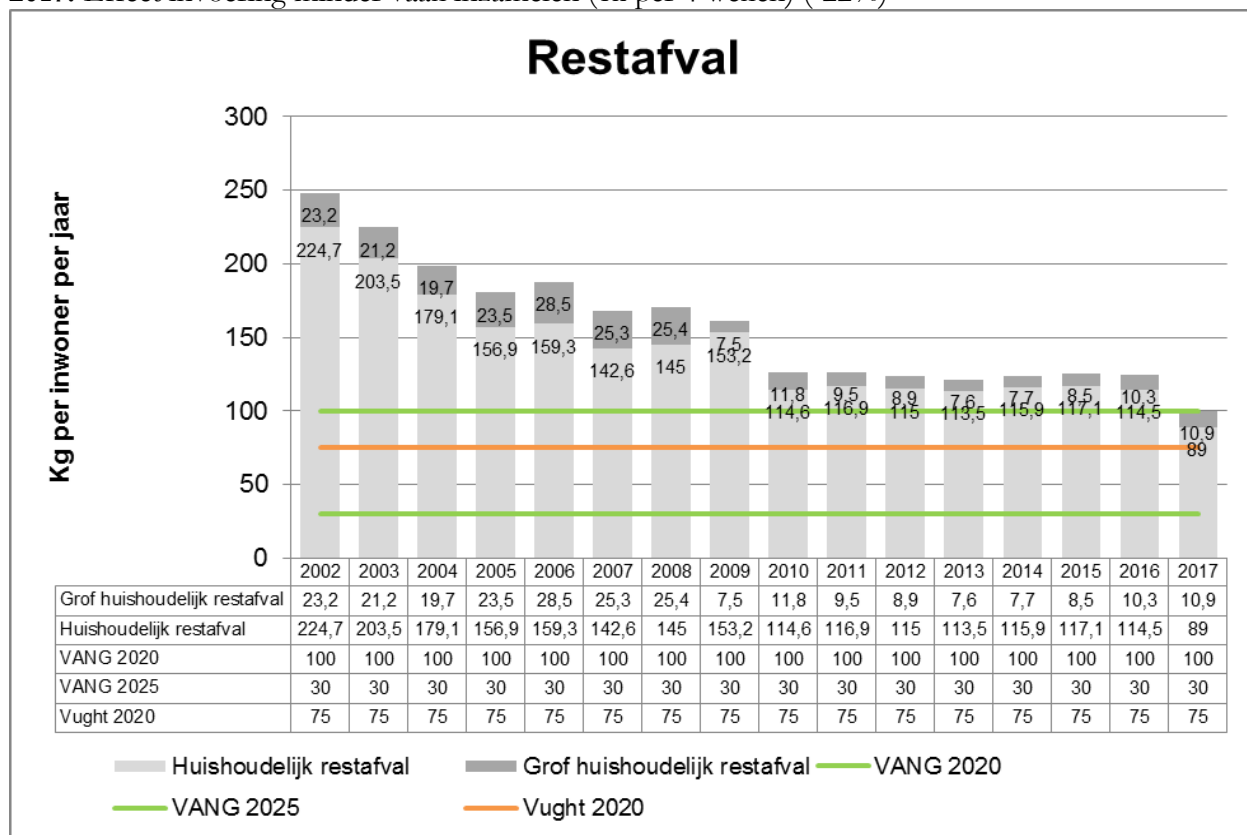
Ontwikkeling

In het restafval is heel duidelijk te zien welk effect het beleid van de gemeente Vught heeft gehad. We zien duidelijk drie trendbreuken:

2003: Effect invoering gedifferentieerde tarieven (-20%)

2010: Effect invoering inzameling kunststof verpakkingen (-25%)

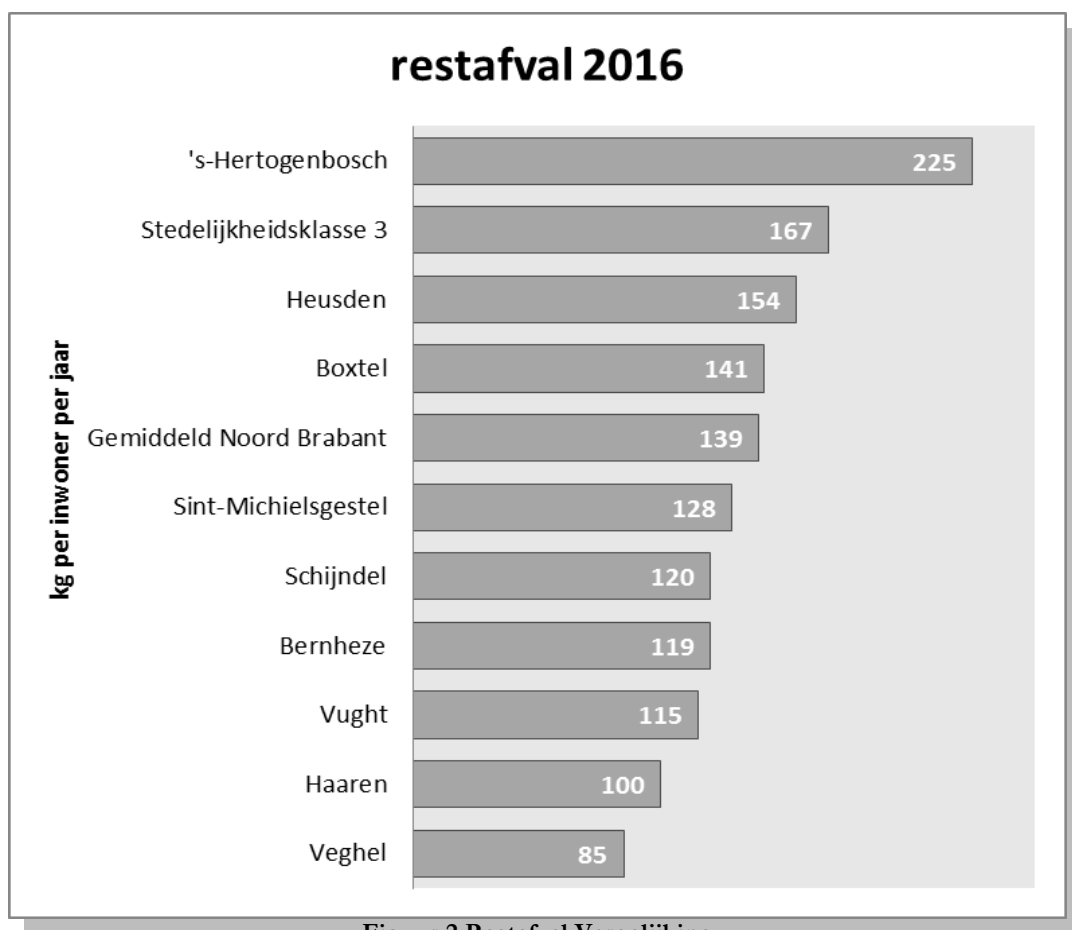
2017: Effect invoering minder vaak inzamelen (1x per 4 weken) (-22%)

Figuur 1: Restafval Ontwikkeling

Vergelijking met andere gemeenten

In deze vergelijking is alleen het huishoudelijk fijn restafval meegenomen. De cijfers betreffen 2016. Over 2017 zijn de gegevens nog niet beschikbaar bij het CBS. In 2016 zamelde de gemeente Vught 115 kg per inwoner per jaar in. Inmiddels is dit gedaald naar 89 kg per inwoner per jaar.

Figuur 2 Restafval Vergelijking

In vergelijking met onze buurgemeenten presteert Vught in de voorhoede. Alleen in de gemeente Veghel en Haaren presteert men beter. Ook ten opzichte van het gemiddelde van alle gemeenten in Noord Brabant (139 kg per inwoner per jaar) presteert Vught prima. In dit gemiddelde zitten ook de scheidingscijfers van de grotere steden (B5) verwerkt. Vergelijken we de gemeente Vught met alle stedelijkheidsklasse 3 gemeenten in Nederland (167 kg per inwoner per jaar) dan zien we dat de gemeente Vught ook daar in de voorhoede presteert.

Samenstelling Restafval

In de gemeente Vught zijn de laatste jaren geen sorteeranalyses meer uitgevoerd op het restafval. Uit de landelijke gemiddelde onderzoeken weten we echter dat er naar verhouding slechts maximaal 15% echt restafval in de grijze minicontainer zit. De rest van de stromen betreft GFT (ca 30%) OPK (ca 20%) verpakkingen (23%) en overige recyclebare stromen (12 %). Dit maakt de VANG doelstelling zeker haalbaar en zelfs bereikbaar.

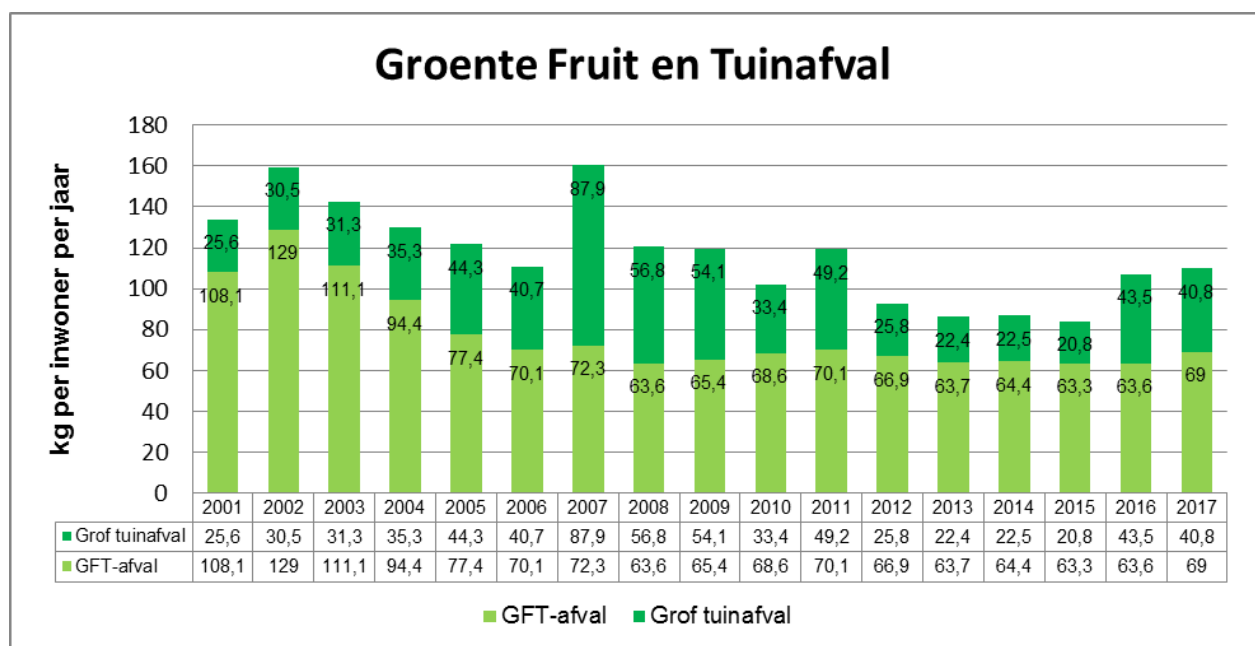
Groente Fruit en Tuinafval (GFT)

GFT is de enigszins misleidende term die we in Nederland gebruiken voor de biologisch afbreekbare fractie. Deze bestaat naast het tuinafval voor een belangrijk deel uit etensresten/keukenafval.

Het gft wordt in de laagbouw ingezameld in minicontainers die 1x per 2 weken worden geleegd. De inwoners van de hoogbouw hebben nauwelijks aanbodmogelijkheden voor gescheiden gft, behalve op de locaties waar een pilot loopt. Net als het restafval bestaat de stroom uit een aantal fracties: gft van de laagbouw (afval dat in de groene minicontainer wordt aangeboden) en grof tuinafval (dat wordt ingeleverd op de milieustraat). In het pilotgebied wordt met name keukenafval (etensresten) ingezameld.

Ontwikkeling

Kijken we naar de ontwikkeling van de afgelopen jaren dan zien we het volgende:

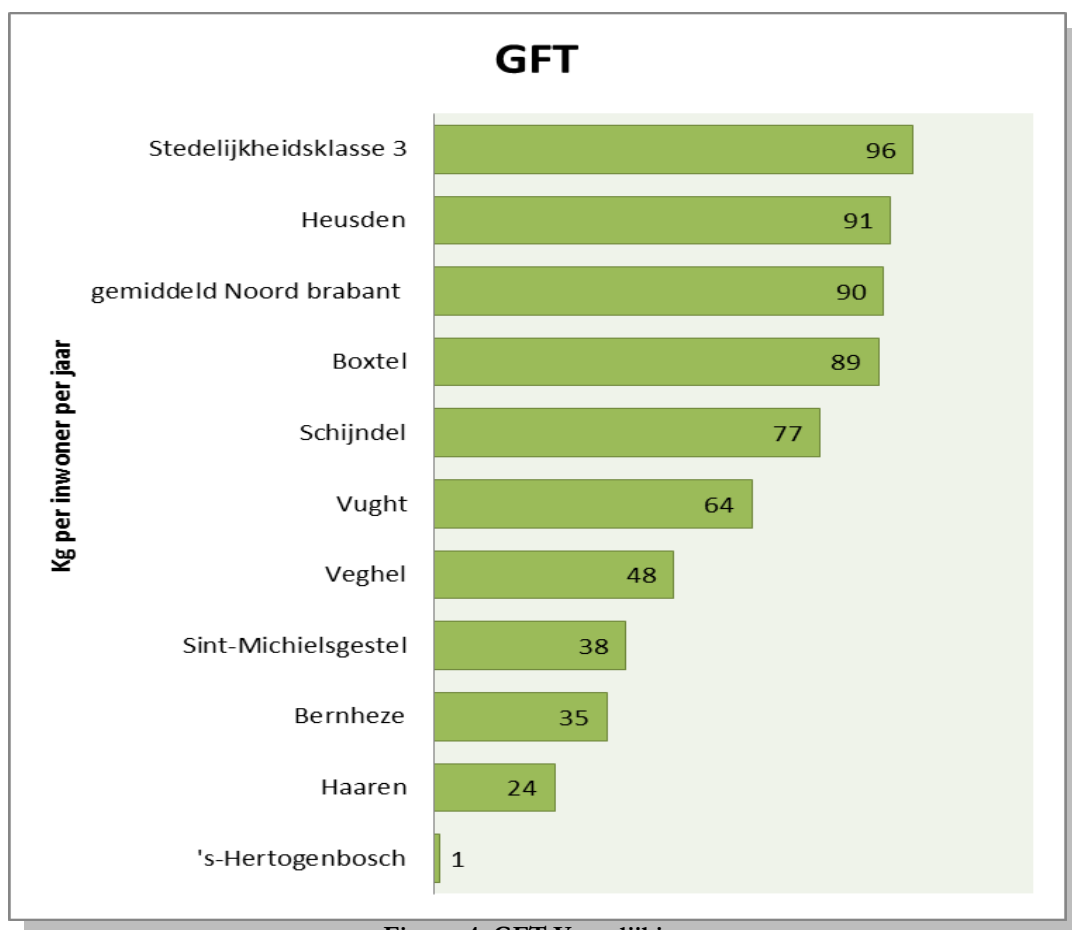
Figuur 3: GFT Ontwikkeling

Binnen het gft zien we dat de inzameling in de minicontainer vanaf 2000 terugloopt naar een soort van 'steady gemiddelde' van de laatste jaren van 65 kilogram per inwoner per jaar.

Deze initiële terugloop is te verklaren door een samenloop van ontwikkelingen: de invoering van diftar, en bijvoorbeeld de vlucht van het gemaksvuodsel (gesneden groenten die vaak met zak en al rechtstreeks bij het restafval belanden.) In 2017 is er een lichte stijging naar 69 kilogram. Het is te vroeg om te bepalen of deze toename het gevolg is van (extra communicatie rondom) de gft pilot in de hoogbouw. De toekomst bepaalt of deze toename structureel is. Zie voor een uitgebreide evaluatie van de pilot de bijlage. Bij het grove tuinafval zien we fluctuaties tussen de 20 en de 45 kilo per inwoner per jaar. Deze zijn normaal en zijn vaak te verklaren met het groeiseizoen van dat jaar. De uitschieter in 2007 lijkt is een inschattingfout op basis van een externe rapportage.

Vergelijking met andere gemeenten

In deze vergelijking is alleen het fijn gft meegenomen. De vergelijkingscijfers betreffen 2016. In 2016 zamelde de gemeente Vught 63.3 kg per inwoner per jaar in. Dit is in 2017 gestegen naar 69 kilogram per inwoner per jaar.

Figuur 4: GFT Vergelijking

Binnen de gescheiden inzameling van het gft zien we dat de gemeente Vught in vergelijking met de buurgemeenten als een middenmoter presteert. Binnen de gemeente Den Bosch wordt geen GFT gescheiden ingezameld vanwege eerder gemaakte politieke keuzes.

In vergelijking met de provincie (gemiddeld 90 kilogram per inwoner per jaar) en stedelijkheidsklasse 3 (gemiddeld 96 kg gft per inwoner per jaar) wordt er relatief weinig gft ingezameld in de gemeente Vught.

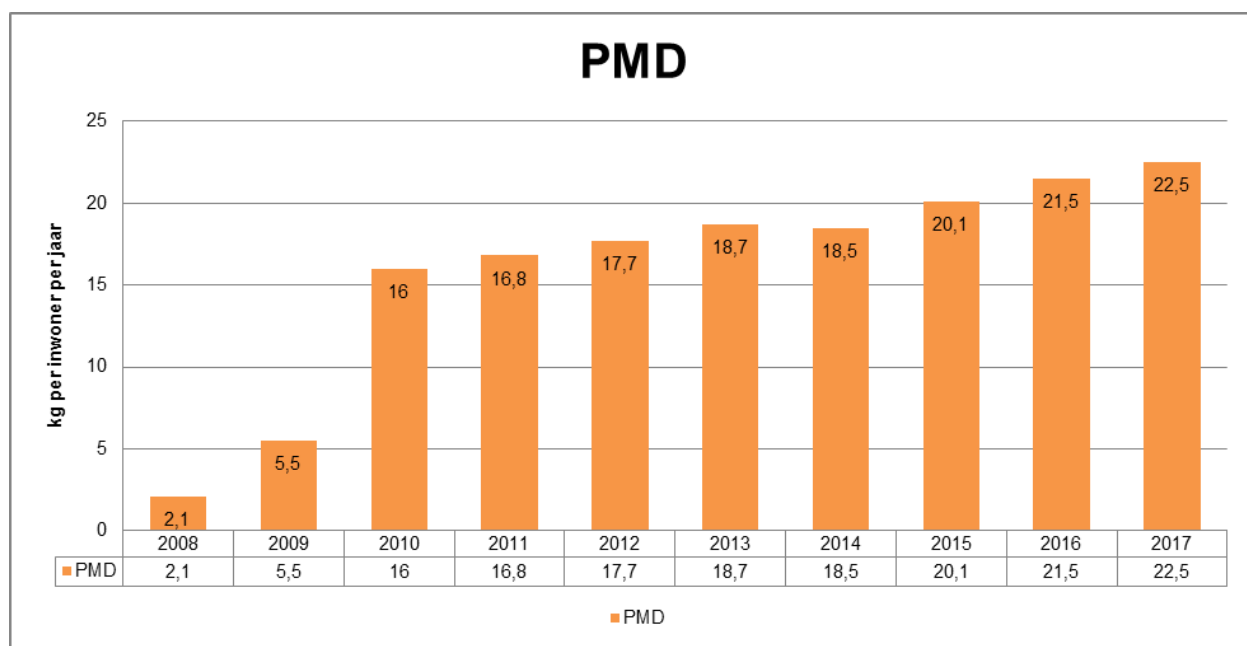
Plastic Metalen en Drankenkartons (PMD)

Dit betreft de inzameling van het verpakkingsafval. Binnen de gemeente Vught wordt deze afvalstroom als volgt ingezameld:

- Aan huis vindt 1x per 2 weken inzameling plaats door middel van plastic zakken voor plastic en drankenkartons (PD zakken)
- Op de milieustraat kan de stroom PMD worden aangeboden in een pers.
- Het blik kan samen met het glas aan huis in een kratje 1x per 4 weken worden aangeboden. Het blik wordt er bij de verwerker uit gesorteerd.

Ontwikkeling

Vanaf 2010 wordt de afvalstroom plastic verpakkingen verplicht ingezameld bij gemeenten. Sinds 2015 zijn hier de afvalstromen blik en drankenkartons bijgekomen. De afvalstroom blik werd in de gemeente Vught ook al voor die tijd gescheiden ingezameld.

Figuur 5: PMD Ontwikkeling

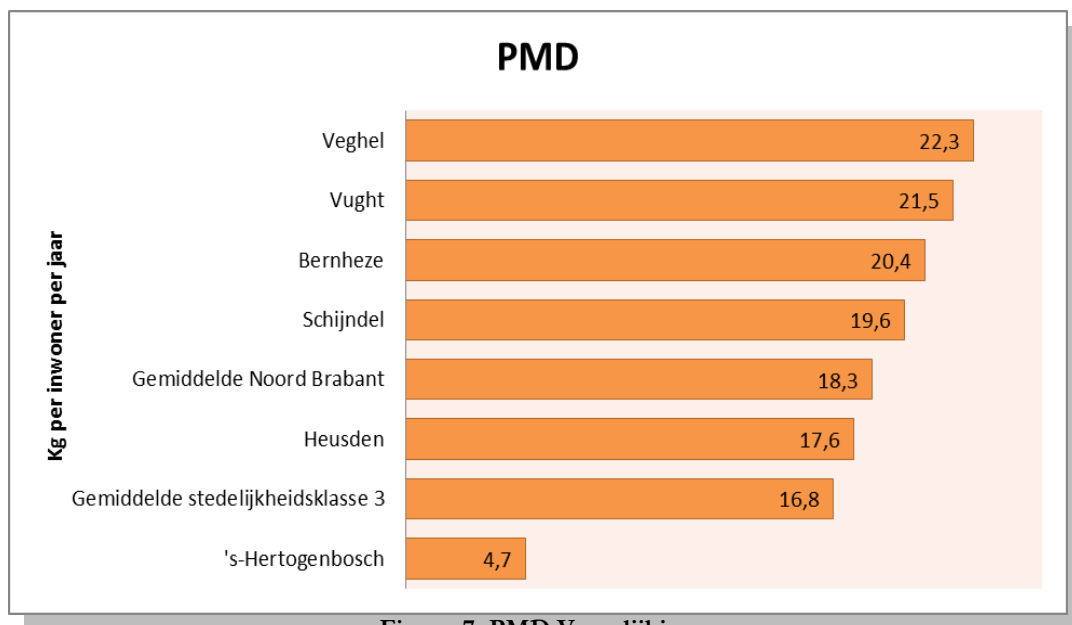
In de afgelopen jaren neemt de inzameling van verpakkingen steeds gestaag iets toe. De cijfers betreffen bruto inzameltonnages. Na de inzameling wordt deze afvalstroom gebulkt met de PMD fracties van andere gemeenten, en vervolgens gesorteerd in diverse substromen. De onderverdeling is als volgt:

	kunststof					dranken kartons	Blik	vervuiling
	PET	HDPE	Folies	PP	MIX			
kg	1,05	1,03	2,07	1,64	6,89	1,59	0,64	7,48
%	4,69%	4,60%	9,25%	7,32%	30,77%	7,10%	2,86%	33,41%

Figuur 6 PMD na sortering

Vergelijking met andere gemeenten

De cijfers betreffen de bruto inzamelgegevens over 2016.

Figuur 7: PMD Vergelijking

Van niet alle buurgemeenten zijn de cijfers beschikbaar. We zien dat de gemeente Vught in de voorhoede presteert. Op basis van de bruto inzamelgegevens wordt er bijna 22 kilogram per inwoner per jaar ingezameld.

Samenstelling PMD

Het PMD afval van de gemeente Vught is in 2017 gesorteerd in opdracht van RWS. Het onderzochte monster had de volgende samenstelling

Fractie	%
1. kunststof verpakkingen	71%
2. metalen verpakkingen	0%
3. drankkartons	13%
4. inzamelzakken	5%
5. kunststof niet-verpakkingen	2%
6. metalen niet-verpakkingen	0%
7. overig rest	9%

Figuur 8 PMD Sorteeranalyse

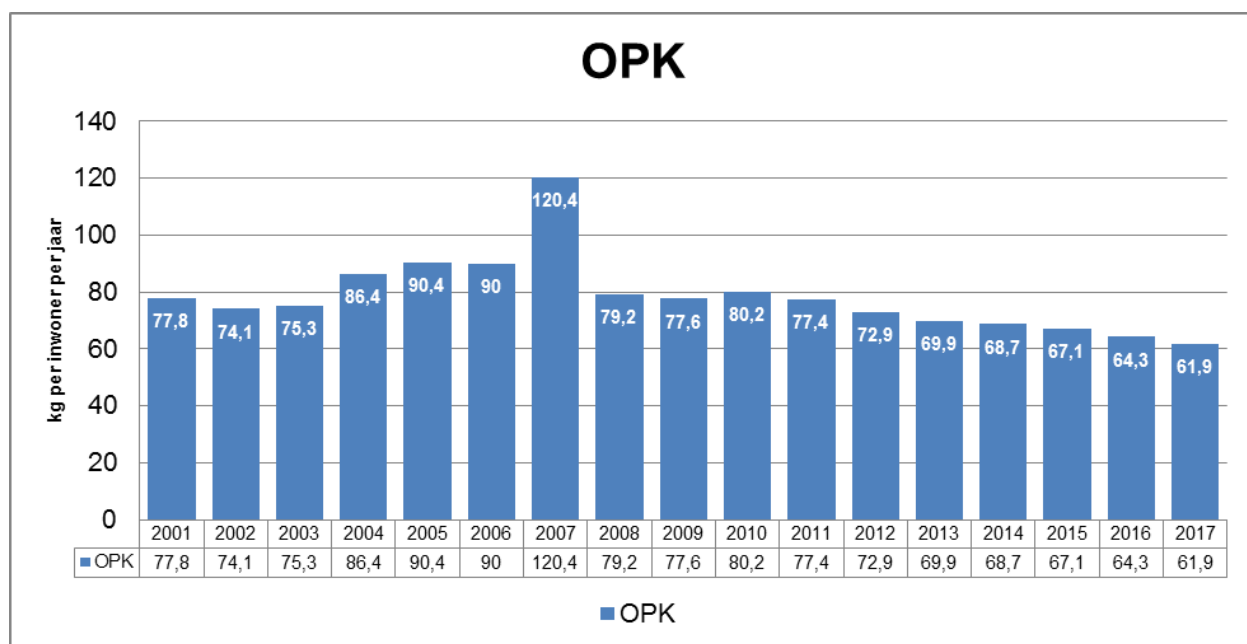
Dit betekent dat 84% van het aangeboden afval uit de gemeente Vught 'schoon' wordt aangeboden. Van de overgebleven 16% is 5% inzamelmiddelen (de zakken waar mee wordt ingezameld) en slechts 11 % 'vervuiling'. De gekozen inzamelmethode (zakken) kent nauwelijks vervuiling, doordat de zakken transparant zijn. Dit vermindert het anoniem aanbieden van vervuiling¹.

¹ Dit komt niet overeen met de vervuilingscijfers van onze verwerker, maar dit komt doordat het PMD afval van de gemeente Vught wordt gemengd met afval van andere gemeenten, alvorens het wordt gesorteerd.

Oud Papier en Karton (OPK)

Het oud papier en karton wordt in de gemeente Vught elke twee weken in bundels ingezameld. In de hoogbouw wordt het oud papier ingezameld in (veelal in pandige) verzamelcontainers. In de openbare ruimte staan er weinig verzamelcontainers. De inzameling is professioneel georganiseerd. Er wordt geen gebruik gemaakt van vrijwilligers. Daarnaast kunnen inwoners hun OPK inleveren in een papierpers op de milieustraat.

Ontwikkeling

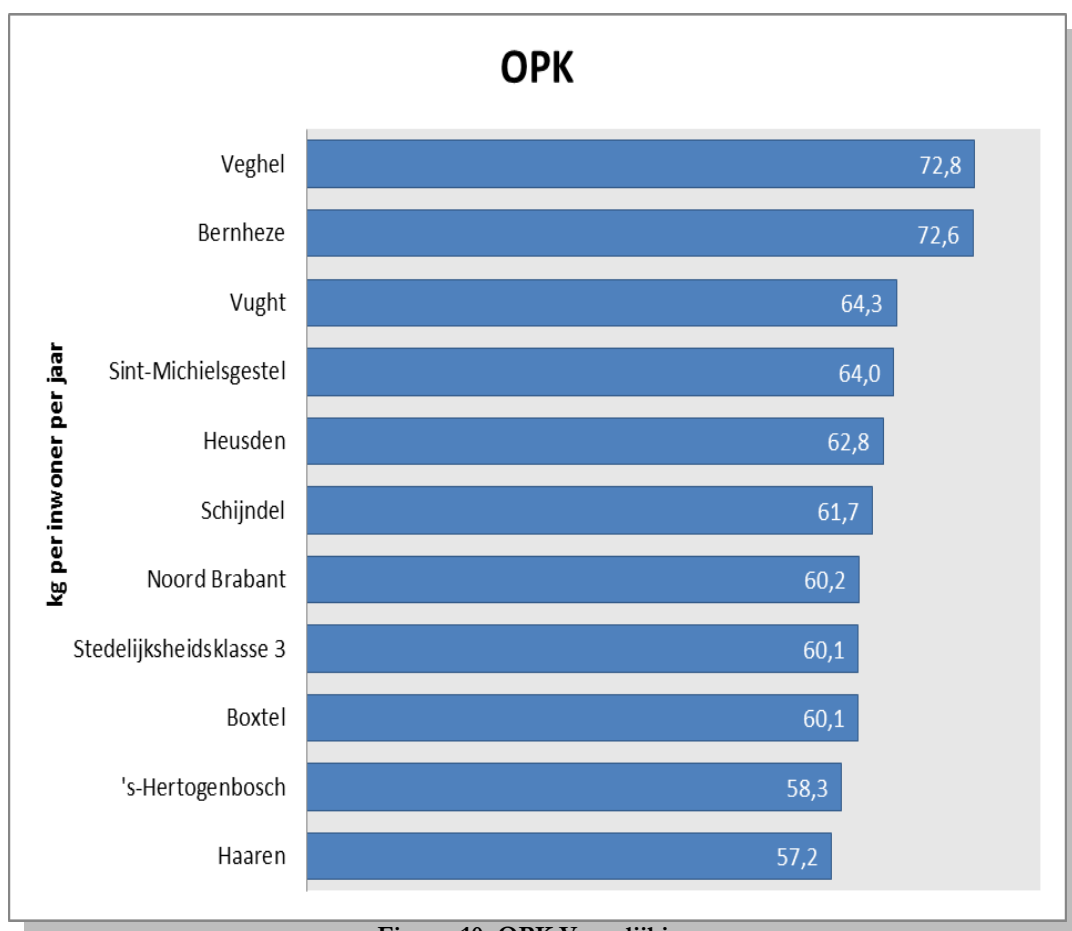

Figuur 9: OPK Ontwikkeling

We zien in de ontwikkeling van de gescheiden inzameling van het OPK duidelijk de invloed van de crisis. Sinds 2008 lopen de gemiddelden gestaag terug. In eerste instantie door het uitblijven of uitdunnen van reclamefolders. Daarnaast zijn ook veel kranten- en tijdschrift abonnementen opgezegd of omgezet in een digitale variant. De hoge piek in 2007 is waarschijnlijk een inschattingsfout op basis van een externe rapportage. Waarschijnlijk is dat de cijfers van dit jaar net als de voorafgaande jaren rond de 90 kg liggen.

Vergelijking met andere gemeenten

De cijfers betreffen de inzamelgegevens over 2016. Over 2017 zijn de gegevens nog niet beschikbaar bij het CBS.

Figuur 10: OPK Vergelijking

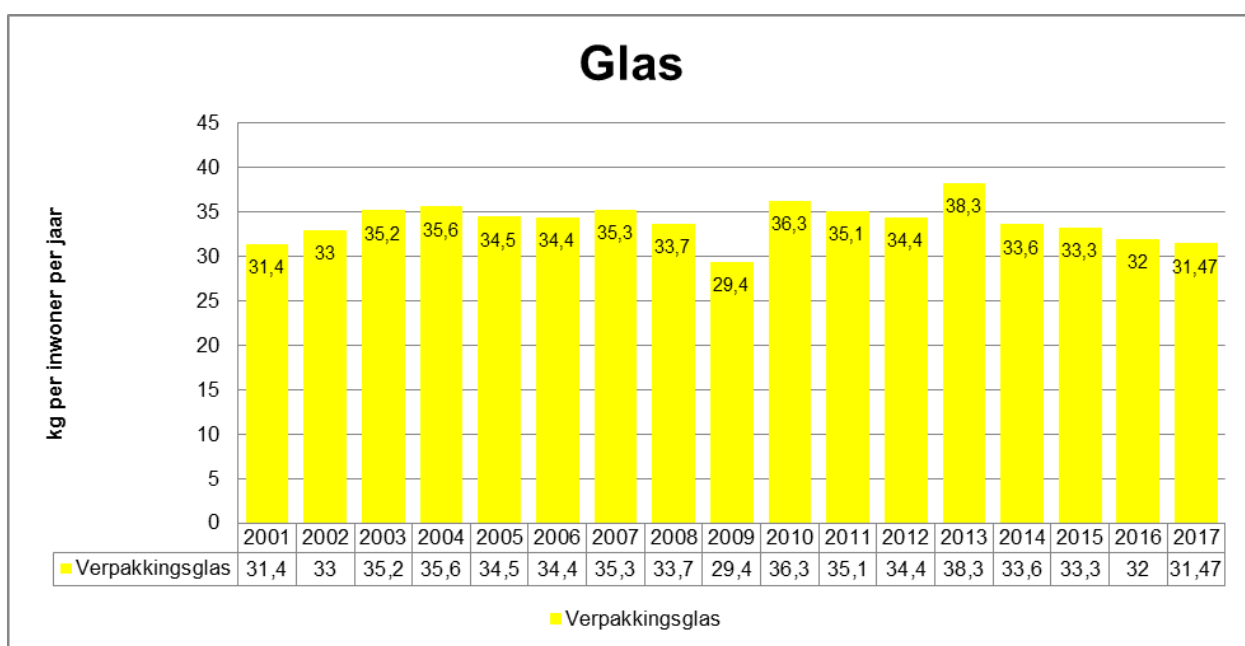

De gemeente Vught is geen koploper bij de inzameling van opk, maar scoort beter dan gemiddeld, en beter dan vergelijkbare gemeenten. De cijfers liggen echter niet erg ver uit elkaar in de regio.

Verpakkingsglas

Het verpakkingsglas wordt in de gemeente Vught aan huis in kratjes ingezameld. De inzameling vindt 1x per 4 weken plaats. Daarnaast staan er op diverse locaties in de gemeente 18 verzamelcontainers.

Ontwikkeling

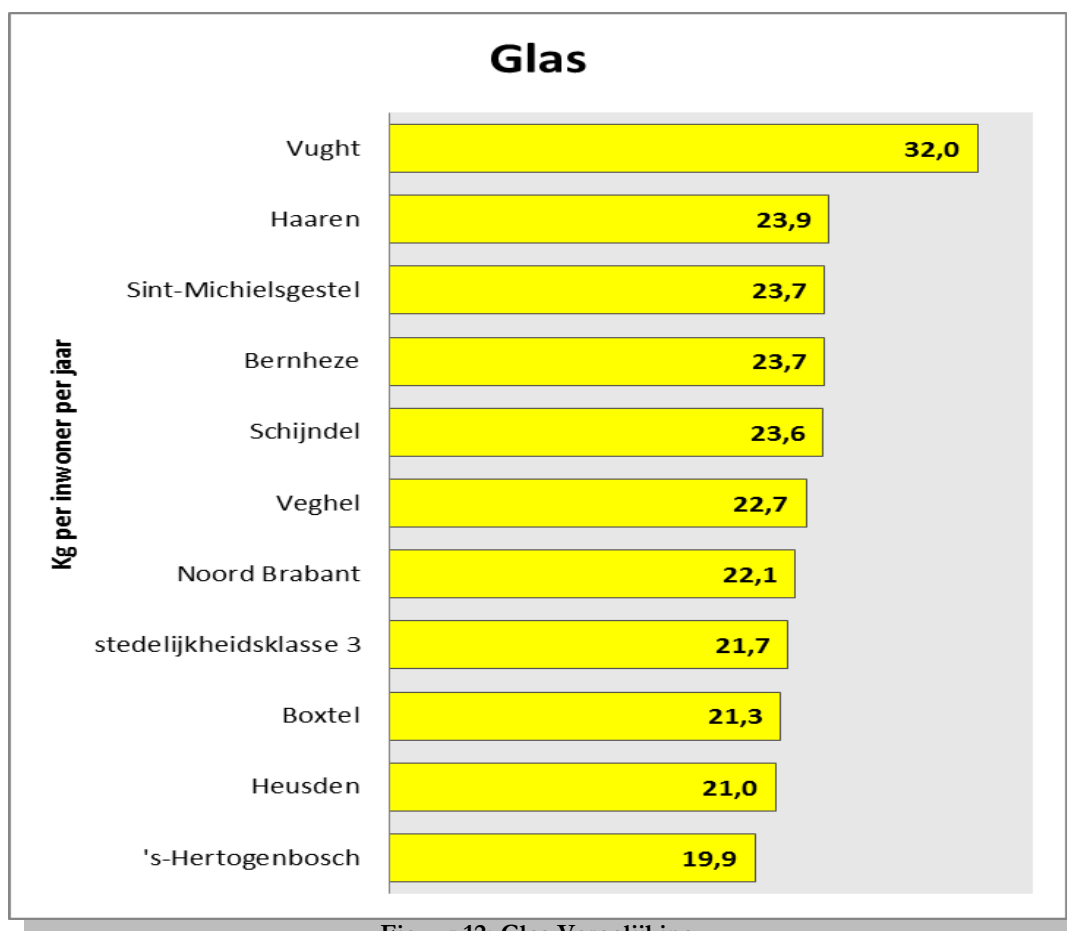

Figuur 11: Glas Ontwikkeling

Het aanbod is door de jaren heen vrij stabiel. In 2017 is een versoering van de inzameling doorgevoerd (inzameling 1x per 4 weken, ipv 1x 2 weken). De effecten op de ingezamelde tonnages zijn nauwelijks merkbaar. Wel zien we een verschuiving door de jaren heen van het glas dat aan huis wordt aangeboden naar het glas dat in de ondergrondse containers wordt aangeboden.

Vergelijking met andere gemeenten

De cijfers betreffen de inzamelgegevens over 2016.

Figuur 12: Glas Vergelijking

De gemeente Vught is absoluut koploper voor de inzameling van (verpakkings-)glas.

De service van de huis aan huis inzameling wordt door de inwoners duidelijk gewaardeerd. Het inzamelmiddel van de huis aan huis inzameling staat echter onder druk. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe arbo-catalogus voor de inzameling. Er moet rekening mee worden gehouden dat de inzameling door middel van kratjes op termijn zal worden uitgefaseerd.

De dichtheid van de glascontainers is 1 container per 1450 inwoners. Dit is in vergelijking met andere gemeenten een lage dichtheid. Doordat er echter ook huis aan huis wordt ingezameld zijn deze 18 containers ruim voldoende.

Textiel

Er is in de gemeente Vught slechts een beperkte gemeentelijke inzameling van textiel. Er worden twee inzamelvergunningen uitgereikt voor de huis aan huis inzameling, en daarnaast staan er momenteel vier bovengrondse containers van de gemeente in de openbare ruimte.

Daarnaast staan er op diverse plekken containers van 'derde partijen' (partijen die niet door de gemeente zijn aangewezen om textiel in te zamelen). De gemeente beraadt zich momenteel op nieuw beleid voor de inzameling van textiel.

Ontwikkeling

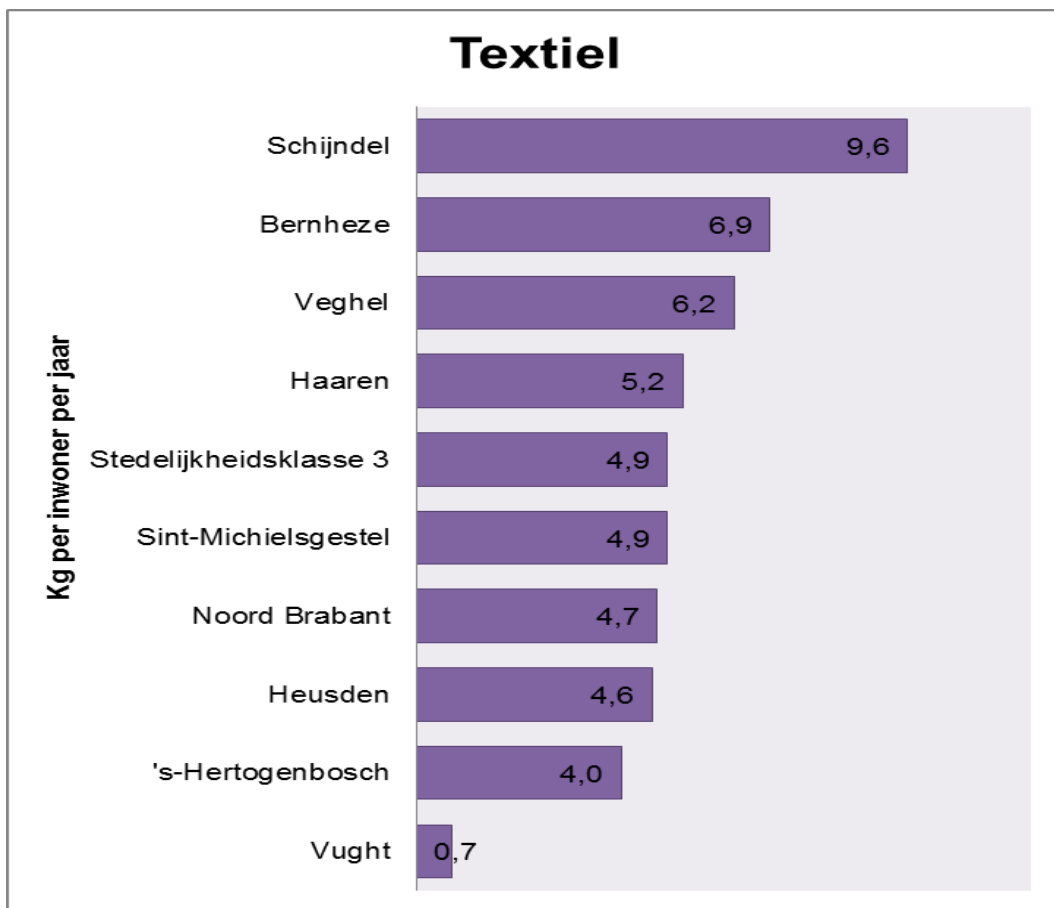

Figuur 13: Textiel Ontwikkeling

Het patroon laat een grillig verloop zien. Een en ander kan te maken hebben met het beschikbaar komen van inzamelgegevens van deze 'derde' partijen. Vanaf 2011 is de (door of namens de gemeente) hoeveelheid ingezameld textiel minimaal en vrij constant.

Vergelijking met andere gemeenten

De cijfers betreffen de inzamelgegevens over 2016.

Figuur 14: Textiel Vergelijking

De ingezamelde tonnages zijn in vergelijking met de andere gemeenten en gemiddelden in Nederland laag. Aangezien er niet extra veel textiel in het restafval zit lijkt het erop dat het resterende textiel 'weglekt' via het 'derdencircuit'. Een deel van deze inzameling vindt plaats via de kringloopwinkel. Deze gegevens zijn wel beschikbaar maar niet opgenomen in onze CBS gegevens.